

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ved Loven om Afgang til Sagførervirksomhed af 26de Mai 1868 blev en væsentlig ny Ordning indført her i Landet med Hensyn til Afdelingen til at udøve Sagførervirksomhed. Medens efter den ældre Ret Afdelingen nærmest var ordnet efter Synspunkter, svarende til dem, der følges med Hensyn til Besættelsen af Embeder, og der derhos ved Meddelelse af Sagførerbekræftelse toges et aldeles væsentligt Hensyn til, at Antallet af Sagførere i de forskjellige Retskredse ikke burde overstige, hvad der efter Administrationens Skjøn over den i de vedkommende Retskredse herstvede Trang kunde anses fornødent, hviler den ved den ovennævnte Lov indførte Ordning derimod paa den Betragtning, at Afdelingen til Udøvelse af Sagførervirksomhed bør være aaben for Enhver, der opfylder de lovbestemte Betingelser, som maa opstilles af Hensyn til Vigtigheden af de Interesser, Sagførere skulle varetage, og navnlig paa Grund af den egentlige Sagførervirksomheds eiendommelige Karakter som nødvendig knyttet til den offentlige Retspleie, for at den fornødne Garant kan være tilstede for Retsfagernes forsvarlige Udførelse. — Skjøndt den saaledes indførte Ordning vel i en Retning lægger det Synspunkt til Grund, som ikke blot her i Landet, men ogsaa andesteds gjøres gjældende med Hensyn til Afdelingen til at drive borgerlig Næring, nemlig at Bekræftelse, naar de lovbestemte Egenstaber godtgøres at være tilstede, kan fordras som en Ret, har Loven af 26de Mai 1868 dog ikke derfor medført, at Sagførerne i deres Virksomheds Udøvelse skulle være at betragte som private Næringsdrivende. Ogsaa efter Loven af 26de Mai 1868 maa Sagførere betragtes som offentlige Funktionærer, til hvilke Staten henviser Borgerne, for at de hos den kunne nyde Retsbistand og hvis Bestilling bestaar i at udføre Retsfager for dem, der trænge til saadan Hjælp, og efter denne Opsattelse appaaser Loven de Betingelser, som den fordrer opfyldte af dem, der ville erholde Bekræftelse som Sagfører.

Ligesom den ved allerhøieste Reskript af 28de Februar 1868 nedsatte Proceskommission har ladet det af samme udarbejdede Udkast til Lov om Domsmagtens, den offentlige Anklagemyndigheds, Politimyndighedens samt Sagførervæsenets Ordning i dets 5te Afsnit, der handler om Sagførervæsenet, hvile paa den ved Loven af 26de Mai 1868 etablerede Ordning, saaledes er Ministeriet heller ikke ved de Overveielser, som ere fremkaldte ved Henstillinger saavel i de lovgivende Forsamlinger som andetsteds, bleven rokket i Overveisningen om, at den nævnte Lov forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Afdelingen til at udøve Sagførervirksomhed hviler paa rigtige Grundsæt-

ninger, og Ministeriet vilde derfor allerede fra det principielle Synspunkt betragtet anse det for utilstedeligt at vende tilbage til en Ordning, efter hvilken der ved Meddelelse af Sagførerbekræftelse skulde tages Hensyn til, om der i Dieblirket paa det paagjældende Sted kunde antages at være en Trang tilstede til Forøgelse af Sagførernes Antal og saaledes Afdelingen til Sagførervirksomhed gjøres afgaengig af et administrativt Skjøn. Af væsentlig Betydning for det Resultat, til hvilket Ministeriet er kommet ved sine Overveielser i dette Punkt, har den Omstændighed været, at det Princip, paa hvilket Loven af 26de Mai 1868 hviler, og som allerede tidligere maatte siges at være det almindelige europæiske, idet det forlangt har været hyllet af England og Frankrig, nu ogsaa er gaaet feirrigt ud af de Drøftelser, som det i omfattende Maal har været underkastet i Tyskland, idet det er blevet lagt til Grund for Sagførelsen for det tydske Rige (Anwaltsordning af 1ste Juli 1878), der for hele det tydske Rige har ordnet Sagførervæsenet paa en Maade, der i Grundtrækkene svarer til vor Lov af 26de Mai 1868. En saa universel Anerkjendelse indeholder efter Ministeriets Opfattelse en af de stærkeste Bekræftelser paa Principets Gyldighed og almindelige Anvendelighed, og maa nødvendigvis vække Betænkelighed ved at vende tilbage til Tilstande, der nu maa siges overalt at være forladte. Derimod kan Ministeriet erkjende, at det store Omfang, hvori den ved Loven af 26de Mai 1868 aabnede Afgang til Sagførervirksomhed er bleven benyttet, i Forbindelse med de øvrige i Tiden efter nævnte Lovs Emanation indhøstede Erfaringer gjøre det ønskeligt dels i enkelte Retninger at skærpe de Betingelser, som skulle fyldestgøres af dem, der ønske sig meddelt Sagførerbekræftelse, og som i det Hele ere satte for lovt i Loven af 1868, dels og fornemmelig at supplere den ved den nævnte Lov indførte Ordning med det Korrektiv, der paa de fleste andre Steder er fundet nødvendigt for at holde den Frihed, som Ordningen fører med sig, indenfor de rette Begrænsninger, ved nemlig at indføre et Tilsyn og en Kontrol med Sagførerne i deres Virksomhed som saadanne og derved gennem skærpe det Ansvar, der paahviler Sagførerne. Det turde være en af de væsentligste Mangler ved Loven af 26de Mai 1868, at den ikke, samtidig med at den forandrede de Former, hvorigennem Raldelsen til Sagførervirksomhed bevæger sig, stærkere fremhævede, at den i saa Henseende stedfindende Forandring ikke forandrede Sagførernes Stilling som offentlige Funktionærer, hvis Virksomhed i Retspleien paalægger dem særlige Pligter og et særegt Ansvar. I hvert Fald har den nævnte